

Spis treści

<i>Od Autorki</i>	9
Wstęp	11
Rozdział I. Retoryka w podręcznikach 20-lecia międzywojennego.	
Tekst artystyczny a kontekst wychowania literackiego	13
1.1. Literatura jako element dydaktyki	14
1.2. Żywe słowo w walce z analfabetyzmem	19
1.3. Rola lektury w praktyce retorycznej	23
1.3.1. Retoryka a ćwiczenia w mówieniu	24
1.3.2. Ćwiczenia do zajęć cichych	27
1.3.3. Ćwiczenia domowe	29
1.3.4. Zasady nauczania języka ojczystego a lektury	29
Rozdział II. Tekst artystyczny w działaniu. Literatura piękna wobec nowych sposobów komunikacji artystycznej	33
2.1. Tekst artystyczny w dokumentach	33
2.2. Tekst artystyczny w komunikacji	35
2.2.1. Specyfika tekstu artystycznego	38
2.2.1.1. Specyfika realizacji głosowej	40
2.3. Retoryka w pracy tłumacza	44
2.3.1. Problemy warsztatu wykonawczego w pracy tłumacza	45
2.4. Nowe sposoby komunikacji artystycznej	48
2.4.1. Czytanie performatywne	50
2.4.2. Czytanie chóralne	53
2.4.3. Czytanie na żywo – videoksiążka	53
2.4.4. Żywa opowieść	55
2.4.5. Slam	56
2.4.6. Gra uliczna	57
2.5. Tekst poza słowem	57
2.6. Tekst oryginału w odbiorze obcym	61
2.7. Tekst artystyczny jako narzędzie polityczne	63
2.8. U powszechnianie tekstu literackiego	64
Rozdział III. W stronę „metody” K.S. Stanisławskiego.	
Emocje i przeżycie jako narzędzia retoryczne	67
3.1. Emocje w metodzie K.S. Stanisławskiego	71
3.1.1. Emocje w Reducie	72
3.1.2. Emocje a słowo w pracy aktora	74
3.1.3. Emocje w filmie – <i>Sklamalam</i> , reż. Mieczysław Krawicz	75
3.1.4. Piosenka jako nośnik emocji – <i>Pieśniarz</i> Warszawy, reż. Michał Waszyński	79

3.1.5. Mowa w filmie jako nośnik emocji i ekspresji – <i>Dorożkarz nr 13</i> , reż. Marian Czauski	80
3.1.6. Przekład a realizacja sceniczna dramatów Antoniego Czechowa	83
3.2. Metoda K.S. Stanisławskiego w praktyce scenicznej i dydaktyce	86
3.2.1. Wywiedzione ze słowa – Kazimierz Dejmek	89
3.2.2. Teatralna religia – Wieniamin Filsztyński	91
3.2.2.1. Teatr amatorski	94
3.2.3. Poszukiwania – Jerzy Grotowski	95
3.2.3.1. O metodzie – Przemysław Wasilkowski	96
3.2.4. Rosja – metoda K.S. Stanisławskiego a retoryka	98
3.2.4.1. Retoryka pedagogiczna	106
3.2.5. Odbiór kultury i sztuki rosyjskiej na arenie międzynarodowej	106
Rozdział IV. Tekst artystyczny w teatrze. Edukacyjna rola aktora i reżysera	
4.1. Przekład tekstu w pracy aktora – Jerzy Radziwiłowicz	112
4.2. Czytanie ze sceny	113
4.2.1. Czytanie performatywne	114
4.3. Żywe słowo jako rapsod – Danuta Michałowska	115
4.4. Interpretacja aktorska	117
4.4.1. Zmagania z żywym słowem – Jerzy Trela	118
4.4.2. Sekret poetyckości – Elżbieta Barszczewska	119
4.4.3. Nowy odcień – Anna Lutosławska	119
4.4.4. Wiarygodność sceniczna – Zofia Rysiówna	120
4.4.5. Aktorstwo instrumentalne – Jan Peszek	121
4.4.6. Wykonawca i kreator – Włodzimierz Wysocki	122
4.4.7. Mistrz słowa – Andrzej Seweryn	124
4.4.8. <i>Co a nie Jak</i> – Krzysztof Majchrzak	124
4.4.9. Etos teatru – Marta Klubowicz	125
4.4.10. Teatr jako służba społeczna – Wojciech Siemion	126
4.4.11. Mówić tańcem – Ewa Głowacka, Ewa Aksamitowska, Elżbieta Ziętkiewicz	126
4.5. Rola tradycji wobec zadań edukacji artystycznej	129
4.5.1. Tradycja jako oczywistość – Krzysztof Mieszkowski	131
4.5.2. Klasyka i tradycja – Sławomir Woźniak	135
4.5.3. Teatr jednak jest potęgą – Jerzy Jarocki	138
4.5.4. Reżyser jako przewodnik – Marian Jaskulski	141
4.5.5. Zespołowość podstawą teatru – Marek Weiss	142
4.5.6. Aktor i sztuka aktorska w języku – wczoraj i dziś	143
Rozdział V. Retoryka artystyczna w praktyce. Cele, zadania, problemy	
5.1. Literatura piękna w praktyce	150
5.1.1. <i>Konkurs Recytatorski Warszawska Syrenka</i>	155
5.1.1.1. Przebieg i ocena konkursu	156
5.1.1.2. Analiza ocenianych elementów	158
5.1.1.3. Rola rodziców w procesie przygotowania wykonawcy	159
5.2. Retoryka w edukacji	161
5.2.1. Edukacja kulturalna	165
5.2.2. Edukacja artystyczna	167

5.2.2.1. Retoryka w pedagogice artystycznej	169
5.3. Rola nauczyciela, pedagoga, mistrza	174
5.4. Rola bibliotek w edukacji kulturalnej i artystycznej	178
5.4.1. Biblioteka jako miejsce działań artystycznych	179
5.4.2. Warsztat wykonawczy	182
5.4.3. Związki literatury z muzyką, teatrem i filmem w świetle badań własnych – wyniki ankiety	183
5.5. Retoryka artystyczna – próba definicji	190
Rozdział VI. Retoryka artystyczna jako narzędzie kultury, edukacji i dydaktyki. Modele pracy	193
6.1. Warsztaty <i>Teatr wokół nas</i>	193
Moduł I: <i>Inspiracje wyobraźni</i>	193
Ćwiczenie 1: Czytanie performatywne	194
Ćwiczenie 2: Przygotowanie wykonawcy indywidualnego	194
Ćwiczenie 3: Przygotowanie tekstu wiersza/prozy do wykonania zbiorowego. Pisanie scenariusza	196
Ćwiczenie 4: Wartość edukacyjna adaptacji telewizyjnej i filmowej	197
Ćwiczenie 5: Rola i zadania jurora	197
Moduł II: <i>Problemy odbioru różnych form teatralnych</i>	198
Ćwiczenie 1: Analiza tekstów artystycznych	198
Ćwiczenie 2: Czytanie performatywne dramatu	198
Ćwiczenie 3: Tekst dramatu a formy pracy	199
Ćwiczenie 4: Literatura a sztuki widowiskowe	199
Ćwiczenie 5: Wartość edukacyjna tekstu realizowanego głosowo – teatr wyobraźni	200
Moduł III: <i>Przygotowanie przedstawienia teatralnego</i>	200
Ćwiczenie 1: Współczesne zadania teatru	200
Ćwiczenie 2: Pisanie scenariusza scenki dramatycznej	201
Ćwiczenie 3: Plan pracy nad przedstawieniem	201
Ćwiczenie 4: Realizacja przedstawienia teatralnego	201
Ćwiczenie 5: Dokumentacja realizacji teatralnych	202
Moduł IV: <i>Podsumowanie warsztatów</i>	202
6.2. Ćwiczenia i działania	202
6.2.1. Sąd	203
6.2.2. Stare i nowe	205
<i>Prezentacja multimedialna</i>	205
<i>Performans</i>	205
<i>Wywiad uliczny</i>	206
<i>Żywe obrazy</i>	206
<i>Inscenizacja</i>	206
<i>Happening</i>	206
<i>Flash mob</i>	207
<i>Walk speak</i>	207
6.2.3. Dialogi ze sztuką	207
<i>Noc w pracowni</i>	208
<i>Artysta w parku</i>	208
<i>Dzień w galerii artystycznej</i>	208
<i>Stary pomnik</i>	208

6.2.4. Rozmowy artysty z odbiorcą jego dzieła	209
<i>Portret krytyka sztuki</i>	209
<i>Nie na sprzedaż</i>	209
<i>Mój projekt</i>	209
6.2.5. Dyskusje między artystami	209
<i>Na próbie baletu</i>	210
<i>Co na to Chochół?</i>	210
<i>Proszę grać</i>	210
6.2.6. Rozmowy z duchami	210
<i>Pan w kapeluszu</i>	211
<i>Na ulicy Piotrkowskiej</i>	211
<i>Wieczór w Teatrze Narodowym</i>	211
<i>W górach</i>	211
<i>W starym Krakowie</i>	211
6.2.7. Mistrzowie i uczniowie	212
<i>Lekcja rysunku</i>	212
<i>Hamleta boli głowa</i>	212
<i>Kaprysy małej artystki</i>	212
<i>Strachy na lachy</i>	213
<i>Jeszcze jeden mazur dzisiaj</i>	213
<i>Za dużo nut</i>	213
6.2.8. Analiza retoryczna i wykonawcza	213
Teodor Bujnicki <i>Majakowski</i>	214
Elementy retoryczne	216
Elementy wykonawcze	216
Igor Śmiałowski <i>Anegdota teatralna</i>	217
Elementy retoryczne	217
Elementy wykonawcze	218
Krystyna Krahelska <i>Hej chłopcy, bagnet na broń!</i>	219
Elementy retoryczne	219
Elementy wykonawcze	221
Maria Konopnicka <i>Bogarodzica</i>	221
Analiza literacka	223
Analiza retoryczna	224
Zadania sceniczne i wykonawcze	228
Friedrich Durrenmatt <i>Wizyta starszej pani</i> [Akt I, Burmistrz:]	230
Elementy retoryczne	230
Elementy wykonawcze	233
Stanisław Lem <i>Dzienniki gwiazdowe. Podróż ósma</i> [fragment].	234
Elementy retoryczne	234
Elementy wykonawcze	236
Zakończenie	237
BIBLIOGRAFIA	239